

Вовчук В.

*студентка III курсу юридичного факультету
Тернопільського національно економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права ТНЕУ
Вербіцька М.В.*

ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Актуальність теми. Молодіжна проблема є актуальною, тому, що молодь – це майбутнє України. На даний час молодь складає 30% населення планети, і саме вона займе з часом ведучі позиції як в економіці та політиці, так і в соціальній та духовній сферах суспільства.

Молодь завжди є активною групою населення, та є максимально підвладною впливу різноманітних факторів зовнішнього соціального середовища. Як частина соціуму молодь є підвладною більшості соціальних взаємодій та відчуває ті ж самі труднощі, що і доросле населення у самовизначенні, профорієнтації, працевлаштуванні, освіті, забезпеченні житлом, соціальними гарантіями, медичному обслуговуванні та страхуванні.

У зв'язку з цим постає питання про систему соціального захисту, спрямованого на забезпечення правових та економічних гарантій для кожної молодої людини. Необхідна цільова підтримка молодим людям, сім'ям, організаціям та громадським інститутам, які працюють з молоддю.

Проблеми соціального захисту молоді залишаються в центрі постійного наукового інтересу багатьох українських і закордонних науковців. Серед них: В. Гайдуцький, І. Гнибіденко, Е. Лібанова, О. Палій, А. Скуратівський, А. Сіленко, С. Алушко та ін. Водночас, питання трудової мотивації молоді, компонентів та факторів, що детермінують її зайнятість, змісту та структури соціального захисту молоді вивчені недостатньо.

Метою цієї публікації є основні шляхи вирішення проблем, які існують у сфері законодавчого регулювання молодіжної політики

Молодь вимагає з боку держави особливого соціального захисту, оскільки вона є основним джерелом поповнення економічно активного населення. У сучасній Україні молоді люди у віці 15 – 35 років становлять близько 19% її населення. Саме в молоді роки людини відбуваються соціальні та демографічні події, які визначають її подальше життя: закінчення навчання у школі, вибір професії та отримання початкової професійної освіти, початок самостійної трудової діяльності, створення сім'ї, народження дітей. У цьому віці молодь набуває професійно-трудового та соціального статусу в суспільстві [1 с. 25].

На сьогодні в нашій державі створено певну правову базу щодо соціального захисту молоді, прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про додаткові заходи щодо реалізації молодіжної житлової політики», Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та Національної програми «Молодь України». Також постійно йде робота щодо її вдосконалення,

підготовлено проекти Законів України «Про молодіжні та дитячі організації», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» [2].

З метою посилення ефективності державної політики розроблено і прийнято ряд нормативно-правових актів, які зосереджуються на окремих спеціалізованих сферах, до яких відносяться закони України: «Про додаткові заходи забезпечення працевлаштування молоді», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», «Про освіту», тощо.

Чинним законодавством передбачені певні правові гарантії щодо підтримки молоді. Проте наявність багатьох правових передумов не гарантує їх реалізації. Недосконалість механізму впровадження державних гарантій призводить до невиконання законодавчих вимог.

В умовах погіршення соціально-економічного стану держави молодь потребує першочергової підтримки держави у працевлаштуванні, забезпеченні житлом, сприянні у збереженні здоров'я.

Працевлаштування молоді

Економічні негаразди суттєво вплинули на соціальне становище молоді та рівень її життя. Безробіття серед молоді у два-три рази вище, ніж безробіття дорослого населення. Аналіз зайнятості молодих людей засвідчив, що ситуація на молодіжному ринку є доволі нестабільною внаслідок високого рівня економічної неактивності. Однією з причин безробіття серед молоді є невідповідність ринку освітніх послуг, що сформувався впродовж останніх років, справжнім потребам ринку праці. Нині молодіжний сектор у сфері зайнятості (порівняно з іншими секторами) визначається певними особливостями:

- значне зменшення чисельності молоді в усіх галузях економіки, особливо в науці та науковому обслуговуванні;

- постійне збільшення молодіжного безробіття як відкритого, так і прихованого (40% безробітних – молодь). Причому три чверті серед молодих безробітних – жінки;

- посилення напруженості у первинному працевлаштуванні молоді, особливо дівчат;

- соціально-професійна переорієнтація молоді на працю поза державним сектором;

- інтенсифікація трудової діяльності за вторинними видами діяльності: поєднання водночас декількох робіт, додаткова робота під час навчання у стаціонарних відділеннях навчальних закладів різного типу, самозайнятість тощо;

- розширення прикладання праці у сфері прихованої зайнятості, яка для молоді приваблива з точки зору мобільності, ризику, свободи від службових обов'язків і потребує до того ж найчастіше не спеціальної професійної підготовки, а тільки певних навичок;

- загальне збільшення пропозиції робочої сили серед молоді, зокрема, внаслідок звуження можливостей батьків допомагати дітям

Причинами цього є, зокрема, недостатня професійна орієнтація на ринку праці молоді, низький рівень профпідготовки, відсутність досвіду практичної роботи, а також відмова від централізованого розподілу випускників вищих і середніх навчальних закладів та не розробленість сучасного ефективного механізму регулювання працевлаштування [1, с. 30].

Забезпечення молоді житлом

Сприяння молодіжному житловому будівництву в Україні здійснюється через Державну спеціалізовану фінансову установу "Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву" при Кабінеті Міністрів України. Молоді сім'ї отримують державні довготермінові пільгові кредити, а також цільові адресні компенсації за кредитами комерційних банків як на будівництво, так і на придбання житла на вторинному ринку.

В умовах гострої житлової проблеми в Україні програма молодіжного житлового кредитування, яка реалізується Фондом, є єдиною програмою, що дає можливість молоді отримати нове житло в кредит на пільгових умовах. При цьому під молодіжним житловим кредитуванням ми розуміємо надання пільгових довготермінових (до 30 років) кредитів молоді для будівництва та придбання житла під іпотеку та механізм часткової компенсації відсотків за кредитами комерційних банків, які надаються молоді на будівництво і придбання житла, що вже дало змогу залучити додатково кредитні ресурси комерційних банків (тобто позабюджетних ресурсів) на реалізацію Державної програми забезпечення молоді житлом.

Здоров'я молоді

Для України актуальним залишається питання формування здорового способу життя серед дітей та молоді. Відповідні правові норми регулювання державної політики у сфері забезпечення здорового способу життя зосереджені у нормативно-правових актах окремих галузей законодавства. Проте, незважаючи на загрозливі тенденції у сфері охорони здоров'я, базового комплексного законодавчого акту щодо регулювання стану здоров'я молоді та сприяння формування здорового способу життя немає.

Упровадження програм із формування здорового способу життя у вищих навчальних закладах продовжує залишатися актуальною темою.

У результаті дослідження отримали такі **ВИСНОВКИ**.

Соціальна робота з молоддю переслідує мету створення умов, сприяючих соціальній орієнтації та самореалізації молоді в її власних інтересах, а також на користь суспільства, держави. По суті, вона здійснюється за двома основними напрямками: з одного боку, як соціальна опіка, надання різних видів соціальної допомоги окремим незахищеним категоріям молоді, а з іншої – це соціальна діяльність, цілком спрямована на розкриття творчого потенціалу молоді і формування в неї „імунітету» до різних негативних явищ.

Таким чином, молодіжна політика має розгалужене законодавство, яке гарантує право молоді займати важливе місце в суспільстві. Проте нормативно-правове забезпечення практично є несистематизованим, що ускладнює його застосування. Існує потреба оптимізації механізмів реалізації цих законодавчих гарантій у молодіжній сфері відповідно до сучасних реалій.

Список використаних джерел

1. Хмелярчук М.І. Зайнятість і соціальний захист молоді: монографія / М.І. Хмелярчук ; НАН України, Ін-т регіон. досліджень. – Л., 2003. – 126 с.
2. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» // Закони України. Т. 4. – К. : Інститут законодавства Верховної Ради України, 1996. – С. 247–266.
3. Формування здорового способу життя молоді: стратегія розвитку українського суспільства (Ч. 1) / [О.О. Яременко, О.О. Вакулєнко, Ю.М. Галустьян та ін. – К. : Держ. ін-т проблем сім'ї та молоді, 2005. – 160 с.

Гаврисюк Д.

*студентка I курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри теорії та
історії держави і права ТНЕУ
Баран А.В.*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУДОУСТРОЮ ЗА ЧАСІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ (1917-1918 р.) (ПРИСВЯЧЕНА 100-РІЧЧЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ)

З утворенням та поступовою еволюцією Української Центральної Ради від громадського органу до вищого законодавчого органу (парламенту) постала необхідність формування власної судової системи.